

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 121 Јули 2009

Danilenkov and Others v. Russia - 67336/01 Пресуда 30.7.2009 [Секција V]

Член 14

Дискриминација

Пропустот на државата да обезбеди ефективна судска заштита од дискриминација по основ на членство во синдикат: *повреда*

Факти: Апликантите, кои биле членови на локален огранок на Синдикатот на пристанишни работници (Dockers' Union of Russia - DUR), биле вработени во приватна компанија наречена Kaliningrad Commercial Seaport. Во 1997, DUR започнал двонеделен штрајк за плата, подобри работни услови и здравствено и животно осигурување. Штрајкот не ги постигнал целите и бил прекинат. Потоа, членовите на DUR биле прераспоредени во посебни работни тимови, со половина работно време и конечно биле прогласени за вишок и отпуштени од работа поради структурна реорганизација на компанијата. На овие и други мерки, апликантите одговориле со покренување на спорови пред локалните судови, жалејќи се на незаконски и дискриминаторски третман поради тоа што биле членови на синдикатот. Судовите, во секоја инстанца, одлучиле во корист на апликантите и ги преиначиле одлуките на компанијата и ним им досудиле надомест за загубена заработувачка. Меѓутоа, нивните жалбени наводи за дискриминација биле постојано одбивани, со образложение дека постоењето на дискриминацијата би можело да се утврди исклучиво во кривичната постапка. Апликантите не биле во можност да покренат кривична постапка, бидејќи правно лице, каква што била нивната пристанишна компанија не би можело да се огласи за виновно, а јавниот обвинител одбил да отвори кривична истрага против директорот на компанијата, бидејќи при прелиминарното испитување не се покажало дека директорот имал директна намера да ги дискриминира апликантите. Покрај судските постапки, DUR поднел жалба и до Меѓународната федерација на транспортни работници (ITF) и до регионалното собрание. И ITF и регионалното собрание признале дека во случајот постои дискриминација по основ на членство во синдикат и побарале да се почитуваат правата на членовите на DUR. И покрај овие предупредувања и судските пресуди со кои се поништувале одлуките на компанијата, членство на DUR било во опаѓање од 290 во 1999 на само 24 членови во 2001.

Закон: Вработено лице или работник има право да се зачлени или не во синдикат без за тоа да сноси санкции. Од суштинско значење е поединците кои биле изложени на дискриминаторски третман, да имаат можност да го оспорат таквиот третман, како и да имаат право на правно средство кое ќе им обезбеди реална и делотворна заштита. Пристанишната компанија употребила различни техники за да ги охрабри вработените да се откажат од членството во синдикатот, вклучително и нивно прераспределување во посебни работни тимови со ограничено работно време, отпуштања од работа кои подоцна судовите утврдиле дека се незаконски, намалување на плата, дисциплински санкции и одбивање да ги вратат на работа членовите на DUR врз основа на судските одлуки. Јасните и негативни ефекти на кои биле изложени апликантите поради членство во DUR биле значителни, и според Судот може да се заклучи дека станува збор за *prima facie* случај на дискриминација во уживање на нивните права гарантирани со Член 11 од Конвенцијата. Во рускиот закон постои бланкетна забрана за секаков вид на дискриминација по основ на членство во синдикат, а исто така апликантите имале право нивните жалбени наводи за дискриминација да бидат разгледани од страна на суд согласно со општите правила на Граѓанскиот законик на Русија и одредбите *lex specialis* содржани во Законот за синдикатот. Во конкретниот случај овие одредби останале неделотворни, бидејќи домашните судови не прифатиле да ги разгледаат наводите за дискриминација на апликантите, со образложение дека постоењето на дискриминација би можело да се утврди исклучиво во кривичната постапка. Меѓутоа, главниот недостаток на правните средства во кривичната постапка, се состоел во тоа што тие се засновале на лична одговорност, па било потребно да се докаже без сомневање дека постоела директна намера на главните менаџери на компанијата да ги дискриминираат членовите на синдикатот; кривична постапка не се покренувала доколку не се утврдело постоење на таква намера. Понатаму, жртвите на дискриминација имале минорна улога во покренувањето и водењето на кривичната постапка. Од тие причини, Судот не бил убеден дека покренувањето на кривично обвинение, а кое зависело од способноста на обвинителството да ги открие сторителите и да докаже постоење на директна намера, би обезбедело соодветна и практична заштита во поглед на наводите за дискриминација против членовите на синдикатот. Од друга страна пак, граѓанската постапка налага многу поделикатно испитување на елементите на односот помеѓу апликантите и нивниот работодавач, вклучувајќи ја и употребата на комбинација на техники кои се користеле за да се наведат пристанишните работници да се откажат од членството во DUR и за да може да се добие соодветно обесштетување. Непостоењето на заштита на правото на апликантите да не бидат дискриминирани би можело да доведе до страв од потенцијална дискриминација и да ги обесхрабри потенцијалните членови да се приклучат кон синдикатот, што би можело да доведе до негово исчезнување. Накратко, во конкретниот случај државата пропуштила да ја исполни својата позитивна обврска да обезбеди делотворна и јасна судска заштита од дискриминација по основ на членство во синдикат.

Заклучок: повреда (едногласно).

Член 41 – 2500 EUR секому на име нематеријална штета.

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.